

Thailand: Challenges and Responses

ประเทศไทย: ปัจจัยแห่งการ ท้าทายและยุทธศาสตร์

โดย รศ.ดร. สมชาย ภาคภาสน์วิวัฒน์



การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม: โอกาสและภัยคุกคาม

1. Pandemic
2. Climate Change
3. Technology Disruption
4. Global and Regional Geopolitical Transformation
5. Aging Society
6. Declining Competitiveness



1. Pandemic

การแพร่ระบาดของโควิดยังจะเป็นภัยคุกคามต่อประเทศต่าง ๆ ในทุกมิติทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และ仍将อยู่กับเรา อีกนาน การกลายพันธุ์ที่ดำเนินอยู่ตลอดเวลา นั้นยังสร้างความ ไม่แน่นอนให้กับเศรษฐกิจและสังคมโลก ซึ่งถ้าโชคดีก็จะยังอยู่ กับเราในลักษณะเป็นเสมือนไข้หวัดใหญ่และกลายเป็นโรค ประจำถิ่น (Endemic) กล่าวคือยังอยู่กับเราอย่างต่อเนื่องไป อีกหลายปีแต่ความรุนแรงลดลง

2. Climate Change (1)

ภาวะโลกร้อนจะเป็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่กระทบกับประเทศต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก (Mega Trends) ซึ่งทุกประเทศจะต้องปรับตัวเพื่อรองรับ ทั้งนี้เนื่องจากส่งผลต่อ

- 1) ขีดความสามารถในการแข่งขัน เกี่ยวเนื่องเทคโนโลยีในด้านโลกร้อน ซึ่งประเทศไทยยังมีจุดอ่อนในด้านนี้
- 2) จะเกิดการขยายตัวในการกีดกันทางการค้า ในลักษณะของการเก็บภาษีสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อก๊าซเรือนกระจก สหภาพยุโรปกำลังเตรียมการเพื่อเก็บภาษีดังกล่าวที่เรียกว่า “Carbon Border Adjustment Mechanism” กล่าวคือในอนาคต SMEs ของประเทศใดก็ตามที่ส่งสินค้าไปยังสหภาพยุโรป จะต้องบอกรายละเอียดในฉลากว่าสินค้านั้นมีการปล่อยสารคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาเท่าไร ถ้าไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานของสหภาพยุโรปก็จะถูกเก็บภาษี

2. Climate Change (2)

- 3) จะทำให้สังคมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคจะต้องปรับตัวอย่างมากมาเพื่อรองรับมาตรการในการแก้ปัญหาโลกร้อน อาทิเช่น การใช้รถยนต์ไฟฟ้า การผลิตรถไฟฟ้า และลดการผลิตที่ใช้ น้ำมันหรือแก๊ส ก็มีความจำเป็นที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เช่น สถานีสำหรับชาร์จไฟฟ้า ธุรกิจผู้จำหน่ายรถยนต์หรือผลิตรถยนต์ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยน อาทิเช่น รายได้จากการบริการหลังการขายสำหรับธุรกิจที่ขายรถยนต์ก็จะหายไปมากมาย เนื่องจากรถที่ใช้ไฟฟ้านั้นถ้ามีปัญหา ก็เป็นการเปลี่ยนไม่ใช่ซ่อม บริษัทรถยนต์ไม่ว่าจะเป็นโตโยต้าหรือเบนซ์ต้องแข่งกับบริษัท IT ดังจะเห็นได้ว่าวันนี้มหาเศรษฐีอันดับหนึ่งของโลกคือนาย Elon Musk ผู้ผลิตรถ Tesla บริษัท IT หลายแห่งหันมาทำรถ อย่างลืมน่าบริษัท IT หันมาทำรถง่ายกว่าบริษัทรถหันไปทำ IT ดังนั้น พัฒนาการดังกล่าวจะกระทบกับดีสรัปชั่นของบริษัทรถยนต์ที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีการปรับตัว และเกี่ยวข้องกับประเทศที่จะต้องปรับโครงสร้างเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
- 4) จะเกิดการขยายตัวของการใช้พลังงานทดแทนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพลังงานแสงอาทิตย์หรือพลังงานลม ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในทุกมิติ

3. Technology Disruption

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้สร้างประเด็นปัญหาและโอกาสให้กับสังคมโลกมาอย่างต่อเนื่องตลอด 30 ปีที่ผ่านมา ขณะนี้เทคโนโลยีดิจิทัลกำลังขยายตัวไปผสมผสานกับเทคโนโลยีหลายด้าน อาทิเช่น เรื่องของ เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotech) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences) ซึ่งจะทำให้เกิดการขยายตัวและพัฒนาการของ AI, Robotic, Quantum Computer, Cryptocurrency, Digital Money, Blockchain, Materials Science, และอื่น ๆ ซึ่งในส่วนนี้ประเทศไทยยังมีขีดความสามารถไม่เพียงพอที่จะรองรับพัฒนาการดังกล่าว ซึ่งจำเป็นต้องเร่งพัฒนา

4. Global and Regional Geopolitical Transformation (1)

ความขัดแย้งหรือที่เราเรียกว่าสงครามเย็นระหว่างอเมริกาและจีน จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในโลกและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านหนึ่งจะเกิดการขยายตัวของการกีดกันทางการค้า ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ธุรกิจจากจีนและที่อื่น ๆ มีความจำเป็นต้องย้ายฐานการผลิต และจะเป็นโอกาสของไทยถ้าเราปรับตัวรองรับได้ดี หรือไม่เช่นนั้นเราก็เสียเปรียบประเทศอาเซียน โดยเฉพาะเวียดนาม

การกีดกันทางการค้าของอเมริกาที่มีต่อจีน และมาตรการลงโทษ (sanctions) ของอเมริกาในด้านเทคโนโลยีต่อจีน ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “Decoupling” กล่าวคือ สองมหาอำนาจเริ่มแยกกันอยู่ ผลที่ตามมาคืออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนจะเฉลี่ยลดลงเหลือประมาณ 5% ต่อปี (จากเดิมก่อนปี 2012 ขยายตัวประมาณ 10% และจาก 2013-2019 ขยายตัวเฉลี่ยประมาณ 7%) การขยายตัวของเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวลงในอนาคตนั้น เนื่องจากจีนถูกกีดกันทางด้านการค้าต้องพึ่งพาเทคโนโลยีของตัวเอง และจีนยังต้องแก้ไขปัญหานี้สาธารณสุขและหนี้เอกชนสูงถึง 300% ของ GDP ดังนั้น การขยายตัวที่ลดลงของจีนจะส่งผลกระทบต่อไทย เพราะประเทศไทยพึ่งพาเรื่องส่งออกและการท่องเที่ยวจากจีนอย่างมาก สัดส่วนส่งออกประมาณ 12% ท่องเที่ยวประมาณ 22-25% และการลงทุนของจีนที่เริ่มขยายตัวมากขึ้นก็จะถูกกระทบในระดับหนึ่งเช่นกัน

4. Global and Regional Geopolitical Transformation (2)

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาค โดยเฉพาะในเรื่องของพัฒนาการของโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) สามเหลี่ยมทางตอนใต้ (IMT-GT) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) อาเซียน 2025 อาเซียน+6 RCEP APEC และ CPTPP มาตรการการเชื่อมโยงเหล่านี้ว่ากันไปแล้ว เป็นโอกาสของไทยค่อนข้างจะมาก เพราะอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ของความเชื่อมโยงทั้งหมด ถ้าเรามีการปรับยุทธศาสตร์รองรับจะทำให้ไทยสามารถกลายเป็น Regional Gateway to Asia Pacific และสร้างพลวัตการเปลี่ยนแปลงให้กับอีสาน ซึ่งเป็นจุดที่สามารถเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ในกรอบของการรวมกลุ่มในภูมิภาค รวมทั้ง Belt and Road Initiative (BRI) ของจีนด้วย

5. Aging Society (1)

สังคมไทยกำลังเข้าสู่สังคมคนสูงวัยซึ่งเป็นปัญหาและภัยอันตรายต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ และอาจสร้างประเด็นปัญหาทางด้านงบประมาณและเศรษฐกิจ

ในปี 2563 สัดส่วนของวัยเด็ก (แรกเกิด - 14 ปี) เท่ากับ 11.2 ล้านคน หรือ 16.9% ของประชากรทั้งหมด อีก 20 ปีข้างหน้าคือในปี 2583 ประชากรวัยเด็กจะลดเหลือ 8.4 ล้านคน หรือ 12.8% ของประชากรทั้งหมด

ประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) ในปี 2563 เท่ากับ 43.26 ล้านคน หรือ 65 % ของประชากรทั้งหมด อีก 20 ปีข้างหน้าคือในปี 2583 ประชากรวัยแรงงานจะลดเหลือ 36.5 ล้านคน เท่ากับ 56% ของประชากรทั้งหมด

ประชากรผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ในปี 2563 เท่ากับ 12 ล้านคน 18% ของประชากรทั้งหมด อีก 20 ปีข้างหน้าในปี 2583 ประชากรผู้สูงวัยจะเพิ่มขึ้นเป็น 20.42 ล้านคน หรือคิดเป็น 31.28% ของประชากรทั้งหมด

5. Aging Society (2)

นั่นหมายความว่าอีก 20 ปีข้างหน้าอัตราส่วนของวัยแรงงานต่อผู้สูงอายุจะลดลงอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ในปี 2563 นั้น วัยแรงงาน 3.6 คน ต่อผู้สูงอายุ 1 คน แต่อีก 20 ปีข้างหน้าในปี 2583 วัยแรงงานจะลดลงเหลือ 1.8 คน ต่อผู้สูงอายุ 1 คน

อัตราส่วนพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อวัยแรงงานจะเพิ่มขึ้นคือ ในปี 2563 ผู้สูงอายุ 27.7 คนต่อวัยแรงงาน 100 คน แต่อีก 20 ปีข้างหน้าในปี 2583 อัตราส่วนพึ่งพิงของผู้สูงอายุ 56.2 คนต่อวัยแรงงาน 100 คน

นอกจากนั้นอัตราส่วนของผู้สูงอายุที่มีอายุยืนยาวมากขึ้นจะเฉลี่ยเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ในปี 2563 ผู้หญิงมีอายุเฉลี่ย 80.4 ปี ในขณะที่ผู้ชายมีอายุเฉลี่ย 73.2 ปี ในอีก 20 ปีข้างหน้าคือปี 2583 อายุเฉลี่ยของผู้หญิงจะเพิ่มขึ้นเป็น 83.2 ปี ขณะที่อายุเฉลี่ยของผู้ชายจะเพิ่มขึ้นเป็น 76.8 ปี

สรุปก็คือ ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการท้าทายของสังคมสูงอายุ ซึ่งจะสร้างปัญหาในด้านของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจภายในอนาคต เหมือนกับสังคมในญี่ปุ่น และสร้างภาระงบประมาณ ซึ่งขณะนี้ก็มีปัญหาด้านงบประมาณอยู่แล้ว ดังจะเห็นได้ว่าว่างบลงทุนของประเทศไทยในขณะนี้มีส่วนประมาณแค่ 20% ในขณะที่งบประมาณจำเป็นประมาณ 80% และในอนาคตงบประมาณจำเป็นมากขึ้น งบประมาณก็จะมีแนวโน้มลดลง ปัญหาดังกล่าวนี้จึงเป็นการท้าทายต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

6. Declining Competitiveness (1)

ในช่วงก่อนปี 1989 ปีที่สิ้นสุดสงครามเย็น ปรากฏว่าเศรษฐกิจไทยมีความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันเราจะเห็นได้ว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของไทยเพิ่มขึ้นปีละ 10% ส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 20% พอสงครามเย็นสิ้นสุดเกิดการขยายตัวของโลกาภิวัตน์ เริ่มเข้าสู่ยุคดิจิทัล ขีดความสามารถของประเทศไทยเจอปัญหาปรับตัวไม่ทันส่งผลให้อัตราการเติบโตลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงปี 1990 จนถึงปี 2000 อัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของไทยลดลงเหลือ 5% ต่อปี (จากเดิม 10% ต่อปี) อัตราการเติบโตของส่งออกลดไปกว่าครึ่ง และคงจำได้ ปี 1997 กับ 1998 เกิดวิกฤติต้มยำกุ้ง ปี ค.ศ. 2000-2010 อัตราการเติบโตของไทยเฉลี่ยเหลือ 4% ต่อปี และตั้งแต่ปี 2010 จนถึงทุกวันนี้อัตราการเติบโตของไทยเฉลี่ยต่อปีเหลือ 3% จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ขยายตัวอยู่ในอันดับ 9 ของอาเซียน ขณะอยู่ประเทศเดียวคือ บรูไนที่ขยายตัวเฉลี่ยประมาณ 1.9% กลุ่มประเทศ CLMV ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม ขยายตัวเฉลี่ย 6.8-9% ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ขยายตัวเฉลี่ยประมาณ 5% กว่า ๆ ประเทศไทยเฉลี่ยแค่ 3% เหตุผลที่เศรษฐกิจขยายตัวช้าเพราะเราปรับตัวไม่ทันกับพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี เราต้องมีการนำเข้าเทคโนโลยีดิจิทัลระดับกลางกับระดับบน ส่งออกเฉพาะที่ใช้แรงงานเราไป ในทางเศรษฐศาสตร์เรากำลังมีปัญหาในเรื่องขายสินค้าราคาถูกแต่นำเข้าสินค้านำเข้าสินค้าราคาแพง (Terms of Trade) และในอนาคตความสามารถเรายังลดลง เพราะเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้พูดถึงในตอนหัวข้อแรกนั้นเราไม่ชำนาญ

6. Declining Competitiveness (2)

OECD ได้มีการสำรวจนักเรียนมัธยมในกว่า 70 ประเทศ นักเรียนมัธยมใน 70 ประเทศ โดยดูจาก 3 วิชา คือ คำนวณ สถิติศาสตร์ และการจับประเด็น (Reading) ซึ่งจะวัดเรื่องของความฉลาดในการวิเคราะห์ ก่อนหน้านี้เรากับเวียดนามอยู่ในอันดับ 30 กว่า เมื่อหลายปีที่แล้ว ขณะนี้ประเทศไทยร่นลงมาอยู่ในอันดับ 70 กว่า สวนทางกับเวียดนามที่พัฒนาดีขึ้นอย่างก้าวกระโดดโดยวิทยาศาสตร์ติดอยู่ในสิบอันดับแรก ขณะที่การคำนวณและการจับประเด็น (Reading) อยู่อันดับที่สิบกว่า ข้อเท็จดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพัฒนาการในด้านการศึกษารเราปรับโครงสร้างไม่ตรงประเด็น มีแต่จำนวนของคนจบปริญญาโทมหาศาล แต่ขีดความสามารถในการคิดและพัฒนาที่ยังต่ำ และผลดังกล่าวนี้เองที่ทำให้ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยลดลง นอกจากนั้น ขีดความสามารถที่เราลดลงส่วนหนึ่งก็เพราะว่าเราปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ ก่อนหน้านี้เรายังใช้แรงงานซึ่งไม่มีทางสู้กับกลุ่มประเทศ CLMV แต่ไม่สามารถพัฒนามูลค่าเพิ่มมาแข่งกับประเทศสิงคโปร์ซึ่งเขาพัฒนาเป็นระดับ Hi-End กับทางด้านของมาเลเซียเป็น Medium-End ฟิลิปปินส์กับอินโดนีเซียยังได้เปรียบเราในเชิงของต้นทุน เพราะฉะนั้น การวางตำแหน่งเราจึงผิดพลาดจึงถูกแซงหน้าอยู่ตรงกลาง มูลค่าเพิ่มก็แพ้ทางด้านสิงคโปร์กับมาเลเซีย ค่าแรงก็ไม่สามารถสู้กับกลุ่มประเทศ CLMV ได้ แม้ทุกวันนี้เราเริ่มที่จะมีการปรับตัวบ้าง เช่น เริ่มมีการย้ายฐานเพิ่มตามมูลค่าเพิ่ม แต่ก็เพียงจะมีการดำเนินการ เพราะฉะนั้นการทำนายของประเทศไทยส่วนนี้จึงเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะต้องมีการปรับ



ยุทธศาสตร์ของไทยเพื่อรองรับ กับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

1. ยุทธศาสตร์ระยะสั้น การแก้ไขปัญหาเรื่องโควิด-19 และกระตุ้นเศรษฐกิจ
2. ยุทธศาสตร์ระยะยาว Thailand: Gateway to Asia Pacific

1. ยุทธศาสตร์ระยะสั้น การแก้ไขปัญหาเรื่องโควิด-19 และกระตุ้นเศรษฐกิจ (1)

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวก็คือการบริหารในลักษณะคู่ขนาน ก็คือ แก้ไขปัญหาทั้งโควิด-19 คู่ขนานกับการแก้ไขปัญหา และกระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจ มาตรการสำคัญของยุทธศาสตร์ในช่วงนี้ก็คือ

เนื่องจากมันมีเรื่องของ การกลายพันธุ์ การมีวัคซีนเพียงพอและมีคุณภาพเพื่อรองรับกับบูสเตอร์ (Booster) เข็ม 3 เข็ม 4 จะเป็นส่วนที่ช่วยลดความรุนแรงของโควิด 19 มาตรการดังกล่าวยังต้องมีความเข้มข้น นอกจากนั้นมาตรการอีก อันหนึ่งที่สำคัญมากคือจะต้องรักษาความเข้มข้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การใส่หน้ากาก การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การกักกันเพื่อสังเกตอาการเริ่มป่วย (Quarantine) ต่าง ๆ และพยายามป้องกันการขยายตัวของคลัสเตอร์ (Cluster) ใหม่ ๆ ซึ่งในส่วนนี้ก็คิดว่าที่ผ่านรัฐบาลทำได้ดีในระดับหนึ่งแล้ว เพียงแต่ต้องระวังให้รักษาความต่อเนื่อง อย่าให้การ์ดตก เพราะมาตรการดังกล่าวนี้จะต้องดำเนินคู่ขนานไปกับการเยียวยาทางเศรษฐกิจ และการกระตุ้น เศรษฐกิจ ที่ผ่านมามาตรการส่วนใหญ่ของเราจะเป็นมาตรการเยียวยา เช่น ใน พ.ร.ก. 1 ล้านล้านบาท เป็นเรื่องของการ เยียวยาประมาณ 70% มีส่วนของการกระตุ้นแค่ประมาณ 20% และใน พ.ร.ก. 500,000 ล้านบาท จะเห็นโครงสร้างอัน เดียวกันคือเยียวยา 300,000 ล้านบาท กระตุ้น 170,000 ล้านบาท และส่วนที่เหลือ 30,000 ล้านบาท เป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพซึ่งก็ถือว่าดีในระดับหนึ่ง

1. ยุทธศาสตร์ระยะสั้น การแก้ไขปัญหาเรื่องโควิด-19 และกระตุ้นเศรษฐกิจ (2)

แต่สิ่งที่ต้องเร่งในขณะนี้คือจะต้องเร่งในการที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ มาตรการพวกนี้ต้องเร่งเพราะถ้าเศรษฐกิจขยายตัวช้า จะสร้างปัญหาในแง่งบประมาณเพราะเยียวยาเท่าไรก็ไม่พอ ดังจะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจปีที่แล้วติดลบ 6.1 ปีนี้อาจจะขยายตัวได้ประมาณ 1 หรือ 1.2% ปีหน้าอาจจะได้สัก 3 เพราะฉะนั้น กว่าที่เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวตามปกติต้องใช้เวลาถึง 3 ปี คือจากนี้ไปอีก 2 ปีกว่า ประเด็นปัญหาเหล่านี้แน่นอนยังมีปัญหาเรื่องของของรอยแผลเป็น (Scarring) คนยังอยู่ในฐานะลำบากเพราะเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวช้า อย่างบางประเทศเช่นเวียดนามฟื้นตัวดีกว่าปีที่แล้ว เศรษฐกิจของอาเซียนในปีนี้อาจจะดีขึ้น (ไม่รวมลาว พม่า กัมพูชา และบรูไน) จะขยายตัวอยู่ในระดับประมาณ 3% ของไทยปีนี้อาจจะประมาณ 1.2 ก็ถือว่าต่ำกว่าเฉลี่ยของอาเซียน ปีหน้าที่มีการคาดการณ์ว่าอาเซียนจะมีการขยายตัวได้ประมาณ 5% ส่วนของไทยประมาณ 3 ซึ่งก็ยิ่งต่ำกว่าเฉลี่ยของอาเซียน เพราะฉะนั้นมาตรการเศรษฐกิจที่รัฐบาลจะต้องเร่ง นอกเหนือจากการคงไว้และยังทำอย่างต่อเนื่องคือมาตรการด้านบรรเทา แต่ต้องเร่งคู่ขนานกับการเร่งมาตรการด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อมิให้เกิดภาวะจมน้ำมีภาระต่องบประมาณ ซึ่งเราเห็นได้ชัดว่าหนี้สาธารณะขณะนี้อยู่ที่ 58% ของ GDP ปีหน้าจะเพิ่มเป็น 6.2% ของ GDP ซึ่งก็คือเราก็ได้เตรียมการไว้โดยการขยายกรอบเสถียรภาพจาก 60% เป็น 70% ก็เท่ากับรัฐบาลเองก็ได้มีการเตรียมหาเงินเพื่อมารองรับ เพราะฉะนั้น สิ่งสำคัญจะเป็นเรื่องของการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ คืองบประมาณที่จะทำในช่วงสั้นในช่วง 1-3 ปีนี้ก็คือ มีส่วนหนึ่งที่ทำให้มีวัคซีนเพียงพอรองรับกับการคลายพันธู์ของโควิด ส่วนที่สองมีมาตรการเยียวยาที่ยังต้องดำเนินอยู่ต่อเนื่อง แต่ที่สำคัญที่สุดที่ทำได้ก็น้อยที่ผ่านมาแต่ต้องทำได้มากในตอนนี้นี้ก็คือกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. ยุทธศาสตร์ระยะยาว Thailand: Gateway to Asia Pacific

กล่าวคือสร้างประเทศไทยให้เป็นประตูสู่ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกซึ่งจะมีองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 Greening of Thailand
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 E-sarn: Regional Connectivity Nexus with Koraj as Métropole of the Southeast Asia
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 Global Digital Nomads Sanctuary
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 Regional Wellness Hubs: Excellent Health Care System
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 Worldclass Quality Tourism Destination
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 Sustainable Development-Based Agriculture: Environmental-Oriented and Inclusive
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 Gastronomic Supremacy
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 Seamless Logistics Supply Chain
- ยุทธศาสตร์ที่ 9 Remodeling Educational System: Paradigm Shift



ยุทธศาสตร์ที่ 1 Greening of Thailand (1)

เนื่องจากโลกกำลังเข้าสู่ยุคเมกะเทรนด์ (Mega Trends) ในเรื่องของโลกร้อนดังที่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ เพราะฉะนั้น ประเทศไทยต้องถือโอกาสดังกล่าวนั้นพัฒนาเรื่องของยุทธศาสตร์สีเขียว (Greening Strategy) ครอบคลุมส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะจุลภาคหรือมหภาคและไม่จำกัดเป็นพื้นที่ เพื่อให้นอกจากเป็นภาพลักษณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อไทยทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของภูมิภาคและของโลกแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย ยุทธศาสตร์ในด้านนี้ประกอบด้วย

1. ให้นิคมอุตสาหกรรมของประเทศทุกแห่งดำเนินมาตรการในเรื่องของการลดสารคาร์บอนไดออกไซด์ มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม และวัดได้โดยไม่จำกัดเฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง
2. ให้บริษัทและตลาดหลักทรัพย์เน้นเรื่องของการส่งเสริมให้บริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์นั้น ได้มีการดำเนินการในเรื่องของการพัฒนาสภาพแวดล้อม การลดเรื่องของสารคาร์บอนไดออกไซด์
3. ให้องค์กรทั้งภาครัฐและธุรกิจตระหนักและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา สภาพแวดล้อม และการลดสารคาร์บอนไดออกไซด์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 Greening of Thailand (2)

4. ให้ธุรกิจทั้งใหญ่และระดับ SMEs ตระหนักและมีการดำเนินการร่วมกันในเรื่องของการลดสารคาร์บอนไดออกไซด์ เรื่องของการส่งเสริมสภาพแวดล้อม ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องของขยะปฏิภูลและอื่น ๆ
5. ส่งเสริมและพัฒนาทางด้านอาหารที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสิ่งแวดล้อม และการลดคาร์บอนไดออกไซด์
6. ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเรื่องโลกร้อน โดยร่วมมือกับสถาบันและองค์กร การศึกษา ตลอดจนบริษัทต่าง ๆ
7. ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงให้เห็นถึงภัยอันตรายของโลกร้อนและประโยชน์จากการดำเนินการ เพื่อให้มีการดำเนินการ ครอบคลุมถึงระดับปัจเจกบุคคล และครอบครัว และอาคารบ้านเรือนที่อาศัยอยู่
8. สร้างกระบวนการและสินค้าให้เป็นที่เด่นชัดว่ามีการคำนึงถึงการลดเรื่องของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสร้างเสริม สิ่งแวดล้อม เพราะนอกจากจะเป็นการป้องกันการถูกกีดกันทางการค้าแล้ว ยังจะทำให้สินค้าและบริการของไทยมี ความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน
9. ส่งเสริมพัฒนาการในเรื่องของการใช้พลังงานทดแทน โดยเฉพาะประเทศไทยนั้นก็เป็นประเทศที่อยู่ในโซนร้อน พลังงานแสงแดดก็เป็นทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ที่ประเทศไทยจะนำมาใช้ได้ รวมทั้งพลังงานลมและผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก (Organic) ด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 E-sarn: Regional Connectivity Nexus with Koraj as Métropole of the Southeast Asia (1)

ดังที่ได้กล่าวในตอนต้นว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิศาสตร์ เรื่องของความเชื่อมโยงของความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องของโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) สามเหลี่ยมทางตอนใต้ (IMT-GT) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) อาเซียน 2025 อาเซียน+6 RCEP APEC และ CPTPP รวมทั้ง Belt and Road Initiative (BRI) ของจีน ด้านหนึ่งเป็นการท้าทายและอาจจะเป็นภัยอันตรายต่อการแข่งขัน แต่อีกด้านหนึ่งจะกลายเป็นโอกาสของไทยอย่างมากเลย เพราะประเทศไทยนั้นอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงในทุกมิติต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งการเชื่อมโยงดังกล่าวนี้จะพัฒนาไปสู่การเชื่อมโยงไปยังกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิกและไปสู่โลก เพราะฉะนั้นประเทศไทยจะต้องพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการเชื่อมโยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอีสานของไทยจะเป็นยุทธศาสตร์ของการเชื่อมโยงได้อย่างดีกับประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ยุทธศาสตร์การเชื่อมโยง (Connectivity) นี้จะเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องของความเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง (Transportation connectivity) การเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว (Tourism Connectivity) เรื่องของการค้า (Trading) และเรื่องของโลจิสติกส์ เพราะฉะนั้นประเทศไทยจะต้องมีการดำเนินการสร้างแพลตฟอร์ม (Platform) โดยอีสานเป็นแพลตฟอร์มหรือกลไกที่จะเป็นจุดที่เป็นศูนย์กลางของความเชื่อมโยงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 E-sarn: Regional Connectivity Nexus with Koraj as Métropole of the Southeast Asia (2)

ในกรอบดังกล่าว โคราชสามารถที่จะพัฒนาให้กลายมาเป็น “มหานคร (Métropole)” ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งจะเห็นได้ชัด เช่น รถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงจากกรุงเทพฯ ไปโคราช จากโคราชไปสู่ EEC จาก EEC ไปสู่กรุงเทพฯ จากกรุงเทพฯ ผ่านเพชรบุรีและผ่านหัวหินไปออกมาเลเซียในกรอบของ IMT-GT อีกด้านหนึ่งก็คือโคราชเชื่อมโยงกับหนองคาย จากหนองคายเชื่อมโยงไปสู่เวียงจันทน์ จากเวียงจันทน์เชื่อมโยงไปสู่มณฑลยูนนาน จากมณฑลยูนนานก็จะไปเชื่อมโยงกับ Belt and Road Initiative (BRI) ไปสู่ประเทศต่าง ๆ

ซึ่งการเชื่อมโยงดังกล่าวทั้งหมดในภูมิภาคนี้จะนำไปสู่การขยายตัวของการค้า การลงทุน การบริการ ท่องเที่ยว โลจิสติกส์ เพราะฉะนั้นประเทศไทยซึ่งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ดังกล่าวจึงต้องช่วงชิงความเป็นเอก เพื่อให้ประเทศไทย โดยเฉพาะอีสานกลายเป็นจุดของการเชื่อมโยงและเป็นกลไกที่นำไปสู่ Thailand: Gateway to Asia Pacific

ยุทธศาสตร์ที่ 3 Global Digital Nomads Sanctuary (1)

เป็นที่พักพิงของพวกที่เล่นเรื่องของดิจิทัล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขยายตัวของพวก Startup เราจะเห็นได้ว่าการจัดอันดับของเว็บไซต์ Holidu ในการค้นหาที่สถานที่พักผ่อนของเยอรมนีได้มีการยกให้ 3 เมืองของไทย ได้แก่ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ เป็นเมืองที่เหมาะสมสำหรับการทำงานและพักผ่อนที่ดีที่สุดของโลกในปี 2021 (The Best Cities for a Workation 2021) ถ้าเราดูลงไปแล้วกลุ่มชาวต่างชาติที่เดินทางมาด้วยจุดประสงค์ดังกล่าวนี้ส่วนหนึ่งคือกลุ่มที่เขาเรียกว่า Digital Nomads เป็นผู้ที่ทำงานทางไกลผ่านระบบออนไลน์จากต่างประเทศแล้วก็มายังประเทศปลายทางต้องการทำงานโดยไม่ต้องอยู่ที่ประเทศของตนควบคู่กันเป็นการท่องเที่ยว และมักจะพำนักอยู่ในประเทศดังกล่าวและทำงานในร้านกาแฟ หรือในห้องสมุด หรือ Co-Working Space ปรากฏว่าไทยได้เป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางยอดนิยมของกลุ่ม Digital Nomads พวกนี้จะอยู่กันระหว่าง 1-3 เดือนขึ้นไป โดยพวกนี้จะคำนึงถึง

1. มีอินเทอร์เน็ตที่เสถียร
2. อากาศที่ดี
3. ค่าครองชีพต่ำ
4. มาตรฐานการรับดวงตราวีซ่าไม่ยุ่งยาก
5. มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
6. ประเทศไทยยังมีสุดยอดของอาหารในราคาตั้งแต่ถูกจนถึงแพง
7. ประเทศไทยยังได้ชื่อว่าเป็นที่ยอมรับในการบริหารการจัดการในเรื่องของสุขภาพ Healthcare

ยุทธศาสตร์ที่ 3 Global Digital Nomads Sanctuary (2)

เพราะฉะนั้น เราจะเห็นได้ว่ากลุ่ม Digital Nomads นั้น กำลังขยายตัวอย่างมากมายทั่วโลก เช่นในปี 2019 มี Digital Nomads ในอเมริกา 7.3 ล้านคน พอในปี 2020 เพิ่มขึ้นเป็น 10.9 ล้านคน ถ้ามองจากศักยภาพดังกล่าวบวกกับทิศทางการเปลี่ยนแปลง ประเทศไทยสามารถที่จะกลายมาเป็นที่พักพิงของกลุ่มที่เป็น Digital Nomads ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเรื่องของดิจิทัลของประเทศไทย พัฒนาช่วยเหลือขีดความสามารถของ SMEs และจะได้ประโยชน์ต่อเนื่องทั้งในด้านของความรู้ ด้านการท่องเที่ยว และอื่น ๆ การที่เราเสียเปรียบในด้านของดิจิทัลนั้น ถ้าหากมียุทธศาสตร์ตัวนี้เข้ามาช่วยจะมีส่วนกระตุ้นขีดความสามารถของไทยในด้านนี้ และจะช่วยในการพัฒนา SMEs ได้ และถ้ามีการพัฒนาเชื่อมโยง Digital Nomads เหล่านี้กับสถาบันการศึกษา ก็ยิ่งจะช่วยเสริมขีดความสามารถของประเทศไทย ดังจะเห็นได้ว่าขณะนี้ มีบางมหาวิทยาลัยของไทยที่เปิดเรื่องของการส่งเสริมเรื่องของ Startup และโยงกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของต่างประเทศ การมี Digital Nomads เข้ามาเยอะมีส่วนช่วยในการเชื่อมโยง Startup กับคนกลุ่มนี้โดยผ่านกลไกของสถาบันการศึกษา เพราะฉะนั้นยุทธศาสตร์ที่เราจะดึงพวกนี้มานอกจากที่เรามีอยู่แล้วก็คือเรื่องของการส่งเสริมลดหย่อนทางด้านภาษีอากร เรื่องของระยะเวลาในการพักพิง เรื่องของกฎระเบียบต่าง ๆ เหล่านี้ นอกเหนือจากที่เรามีความได้เปรียบอยู่แล้วดังที่ได้กล่าวไปในตอนต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 Regional Wellness Hubs: Excellent Health Care System

ประเทศไทยได้เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งในเรื่องของความเที่ยงตรงในการตรวจเช็คและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับด้านของโควิด-19 นอกจากนี้ประเทศไทยก็ยังเป็นที่ยอมรับในเรื่องของคุณภาพทางด้านเทคโนโลยีทางด้านสุขภาพ มีหมอที่เก่ง มีพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ นอกจากนี้ยังมีการบริการต่าง ๆ ที่เป็นที่น่าสนใจ เพราะฉะนั้น โควิด-19 ในส่วนหนึ่งเท่ากับทำให้ประเทศไทยเห็นโอกาสในการที่จะพัฒนาประเทศไทยให้กลายเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในด้านของ Wellness กล่าวคือ ไม่ใช่เพียงแค่ของ Health Care เท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางที่จะทำให้ใครต่อใครมาใช้เพื่อที่จะมีคุณภาพชีวิตในเชิงสุขภาพทั้งด้านรักษาและป้องกัน สามารถดึงให้คนเช่น หนึ่ง กลุ่มที่กำลังเกษียณเข้ามายังประเทศไทย สอง คนที่ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นที่พักผ่อนชิวชิวกับการสร้างความแข็งแกร่งทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นแหล่งศูนย์กลางของสปาและยังสามารถพัฒนาหลายแห่งเป็นศูนย์กลางทางด้านน้ำพุร้อนและทางด้านสปา เป็นศูนย์กลางของการทำสมาธิ (Meditation) และศูนย์กลางทางด้านดำเนินวิถีชีวิตแบบพุทธ (Buddhist Way of Life) ซึ่งเรามีวัดวาอารามเต็มไปหมด และเป็นศูนย์สุขภาพอันประกอบด้วยศูนย์ด้านโรงพยาบาลที่มีคุณภาพและบริการระดับโลก (World Class)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 Worldclass Quality Tourism Destination

ประเทศไทยทุกวันนี้ก็เป็นแหล่งการท่องเที่ยวอยู่แล้ว แต่ประเทศไทยจะต้องพัฒนามูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวให้สมกับทรัพยากรกับขีดความสามารถที่เรามีอยู่ ประเทศไทยทุกวันนี้ก็เป็นระดับของการท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จัก แต่สิ่งที่ประเทศไทยจะพัฒนาต่อได้คืออาศัยจากภูมิรัฐศาสตร์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ก็คือสร้างระบบการท่องเที่ยวของเราให้เป็นระดับสูงขึ้น ให้มีลักษณะเป็น “Quality Tourism Destination” ก็คือรองรับการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมากขึ้น เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่ม บนความหลากหลายของการท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่ได้กล่าวถึงในช่วงต้นมีส่วนช่วยในการเพิ่มธุรกิจการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยอย่างมหาศาลในอนาคต ดังนั้น ประเทศไทยจึงต้องยกระดับให้การท่องเที่ยวของเรานั้นเป็นการท่องเที่ยวประเภทมีคุณภาพ (Quality Tourism) เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพที่เรามีอยู่

เราจะเห็นได้ชัดว่าในประเทศไทยนั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของธรรมชาติ ป่าเขา ลำเนาไพร ทะเล วัฒนธรรม การท่องเที่ยวในทางศาสนา อาหารการกิน และมีโรงแรมที่มีคุณภาพตั้งแต่ระดับต่ำราคาถูกจนถึงโรงแรมประเภทสูงสุดรองรับประเภทของนักท่องเที่ยวที่หลากหลายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 Sustainable Development-Based Agriculture: Environmental-Oriented and Inclusive

ประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศเบอร์หนึ่งของโลกได้เลยในเรื่องของการเกษตร อย่างไรก็ตามเรายังไม่ได้พัฒนาเกษตรของเราได้อย่างเต็มที่ เพราะฉะนั้นยุทธศาสตร์ที่เราควรจะทำก็คือพัฒนาเรื่องของเกษตร โดยเฉพาะตัวที่เราได้เปรียบในเชิงการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นข้าว ยางพารา มันฝรั่ง ปาล์ม ข้าวโพด และพวกผลไม้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและต้นทุนที่ต่ำลง โดยใช้การบริหารแบบครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ พัฒนาเทคโนโลยี พัฒนาสายพันธุ์ และที่สำคัญที่สุดคือเป็นการพัฒนาบนพื้นฐานของการเคารพต่อสภาพแวดล้อม (Environmental Orientation) และที่สำคัญอีกอันหนึ่งก็คือจะต้องพัฒนาในลักษณะ “Inclusive” ก็คือเป็นการพัฒนาเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ชาวนาให้ตั้งตัวขึ้นมาได้

ยุทธศาสตร์ที่ 7 Gastronomic Supremacy

ประเทศไทยมีชื่อเสียงอยู่แล้วในด้านของอาหาร อาหารริมทาง (Street Food) ของเรากลายมาเป็นที่เลื่องลือกันทั่วโลก ชีตความสามารถของประเทศไทยในด้านอาหารถือได้ว่าเป็นอันดับหนึ่งของโลก ประเทศไทยนั้นมีความหลากหลายในด้านอาหารประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ราคาถูกจนถึงราคาแพง และอร่อยตั้งแต่ราคาถูกจนถึงราคาแพง จนกระทั่งอาหารริมทางของไทยเป็นที่รำลือถึงกับได้รับการติดตามมิชลิน เพราะฉะนั้นประเทศไทยขณะนี้ก็เป็นที่เลื่องลือทางด้านอาหารอยู่แล้ว แต่ประเทศไทยยังมีความสามารถที่จะพัฒนาให้เป็นเบอร์หนึ่งของโลกในด้านอาหาร พุดง่าย ๆ เราสามารถที่จะสร้างประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในเรื่องของความเหนือชั้นในด้านอาหาร (Gastronomic Supremacy) ซึ่งจะนำมาสู่ความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันที่ไทยเรามีอยู่แล้ว

ยุทธศาสตร์ที่ 8 Seamless Logistics Supply Chain

ประเทศไทยเป็นยุทธศาสตร์ในเรื่องของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ประเทศไทยจะต้องใช้โอกาสดังนี้พัฒนาการเชื่อมโยงในด้านโลจิสติกส์ไปสู่ภูมิภาคและไปสู่ภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกและโลกได้ ให้เกิดประเด็นของความคล่องตัวในด้านรอยต่อของโลจิสติกส์ (Seamless Logistics) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน กฎระเบียบ และองค์ประกอบในการเชื่อมโยง (Connectivity) ประเด็นต่าง ๆ กับประเทศในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 9 Remodeling Educational System: Paradigm Shift (1)

ประเทศไทยนั้นมีการปฏิรูปการศึกษาแต่เป็นการปฏิรูปในเชิงของจำนวน เพิ่มจำนวนคนจบมหาวิทยาลัย เยอะแยะแต่ไม่ได้เพิ่มเรื่องของคุณภาพการศึกษา ดังจะเห็นได้ว่าความสามารถในกาแข่งขันของเราลดต่ำลงดังที่ได้บรรยายในตอนต้น จากที่ OECD ได้มีการวิเคราะห์เด็กมัธยมในเรื่องของค่านวน วิทยาศาสตร์ และการจับประเด็นซึ่งหมายถึงการวัดระบบความคิดและวิเคราะห์ (Reading) ในกว่า 70 ประเทศ ประเทศไทยเดิมเคยคืออยู่อันดับ 30 กว่าเช่นเดียวกับเวียดนาม แต่ในระยะประเทศไทยตกเป็นอันดับที่ 70 กว่า ส่วนเวียดนามขยับขึ้นไปอยู่ในอันดับสิบกว่า อันนี้แสดงให้เห็นว่าเรามีความจำเป็นในการพัฒนาเรื่องของระบบการศึกษาให้ตรงประเด็น เพราะฉะนั้น หัวใจสำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษาก็คือเรื่องของประเด็นสำคัญให้เด็กเก่งทางด้านค่านวน วิทยาศาสตร์ เรื่องของการวิเคราะห์ และที่สำคัญก็คือด้านของภาษา โดยเน้นให้เด็กค้นศักยภาพของตัวเองได้ด้วยการที่จะให้ระบบการศึกษานั้นเป็นระบบที่มีการส่งเสริมการอ่าน มีการปฏิสัมพันธ์ในห้อง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้จะทำให้เด็กเริ่มพัฒนาความคิดร่วมกัน และมีความสุขกับการเรียนการสอน อ่านหนังสือไปถึงจุดหนึ่งทำให้เด็กเหล่านี้จะค้นพบตัวเองได้เจอ ก็จะไปเน้นกับสิ่งที่ตัวเองชอบมันจะนำไปสู่เรื่องของ การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifetime Learning) จะทำให้เด็กกลุ่มหลงในการที่จะหาความรู้เพิ่มเติมตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 9 Remodeling Educational System: Paradigm Shift (2)

ฉะนั้น หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ก็คือการเน้นการปรับระบบคิด (Paradigm Shift) ในการที่จะค้นพบศักยภาพตัวเองแล้วก็เรียนรู้ให้สอดคล้องกับที่ตัวเองมีความชำนาญ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยประกอบด้วยคนที่มีความสามารถ ซึ่งจะทำให้เด็กเหล่านี้สามารถเรียนรู้เองได้ สามารถพัฒนาเรื่องของนวัตกรรม และจะมีผู้เชี่ยวชาญที่มีความลุ่มลึกในแต่ละเรื่อง ซึ่งคือหัวใจสำคัญของคุณภาพการศึกษา ส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยเสียความสามารถในการศึกษา คือคุณภาพการศึกษาที่ยังไม่ตรงประเด็น เพราะฉะนั้นการปรับระบบการศึกษาผมเรียกว่า “Remodeling” (ปรับระบบการศึกษาใหม่) และ “Paradigm Shift” ก็คือกระบวนการทัศน์ในการปรับเปลี่ยนให้เด็กพัฒนาความสามารถในการคิด ปรับให้เด็กเข้าใจถึงศักยภาพของตัวเองและกลุ่มหลงใช้เวลาหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเองที่ตัวเองชอบอยู่นั้นให้ลุ่มลึก และกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ อันนี้คือหัวใจสำคัญของความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน ซึ่งจะได้มาจากเรื่องของความลุ่มลึกของระบบคิดและการศึกษานั้นเอง

สรุป

โดยสรุป ถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทย จะต้องมีการ Reinventing และ Remodeling ประเทศไทย เพราะฉะนั้น การปรับโครงสร้างของไทยหลังยุคโควิด จะต้องเน้นทิศทางเพื่อตอบสนองต่อโลก แห่งการเปลี่ยนแปลง โดยทิศทางดังกล่าว นั้นคือมุ่งเป้าให้ประเทศไทยไปสู่การเป็น Thailand Gateway to Asia Pacific บน พื้นฐานของยุทธศาสตร์ที่ได้กล่าวถึง

